



تأثیر آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت مبتنی بر رایانه و وب

ایرج شهرکی¹

1- گروه پرستاری، واحد زاهدان، دانشگاه آزاد اسلامی، زاهدان، ایران.

چکیده:

مقدمه و هدف:

هر فعالیتی که فرد برای سلامتی خود در جهت پیشگیری یا شناسایی بیماری در مراحل اولیه انجام میدهد، رفتار بهداشتی محسوب می شود

همچنین امروزه استفاده از رایانه، زندگی بشر را در تمامی وجوه دگرگون ساخته است. فناوری اطلاعات و ارتباطات را میتوان به عنوان ابزاری نیرومند و قوی برای ارتقای کیفیت و کارایی آموزش مورد استفاده قرار داد. آموزش مجازی توجه و عنایت هر چه بیشتر طراحان و برنامه ریزان آموزشی را به خود معطوف داشته است و تنها یک امر جایگزین به شمار نمیرود، بلکه یک ضرورت است

مواد و روش ها : در این مطالعه مروری از پایگاه های اطلاعاتی Web of Science, Pubmed, Scopus, Iran Medex, Magiran, Google Scholar و SID استفاده شد.

یافته ها : نقش یادگیری مبتنی بر وب (WBL) در آموزش بهداشت، به سرعت گسترش یافته است تغییرات مثبت در رفتارهای بالابرنده سطح سلامت از هدف های اصلی برنامه های آموزش بهداشت است . یکی از فعالیت های مهم خانه بهداشت و اولین اجزای PHC آموزش بهداشت می باشد و هدف آن بالا بردن سطح دانش بهداشتی و در نهایت ایجاد تغییر رفتار و ارتقا سطح سلامت جامعه می باشد. همچنین آموزش بهداشت شامل انتقال اطلاعات و توسعه مهارت هایی است که تلاش دارد با در نظر گرفتن تعیین کننده های اجتماعی، اقتصادی و محیطی سلامت را در سطوح فردی و اجتماعی اعمال کند.

نتیجه گیری:

در عصر پیشرفت علم و فناوری توجه به آموزش الکترونیک اهمیت بسیاری دارد و سازمان ها برای حفظ بقای خود باید با شرایط متغیر محیطی سازگار شوند.

کلید واژه: بهداشت ، ارتقا سلامت ، مبتنی بر وب



مقدمه

آموزش بهداشت و ارتقای سلامت به عنوان یک منبع مهم در توسعه اقتصادی، اجتماعی و فردی مطرح می شود، توجه به این امر خطیر از وظایف مهم دولت ها به شمار می رود و همه ی انسان ها برای دستیابی به این هدف ارزشمند، یعنی کسب سلامت، نیازمند آموزش هستیم

ترغیب مردم برای شرکت فعالانه در اقدامات بهداشتی به منظور حفظ سلامت فرد 2- تجهیز افراد به دانش و مهارت های لازم و نفوذ در گرایشهای آنان 3- فراهم آوردن شرایط لازم جهت رشد خدمات بهداشتی 4-آماده نمودن مردم درباره خدمات پزشکی و بهداشتی کشور 4-کمک به مردم در راه نایل شدن به سلامت به نحوی که بتوانند آمادگی قبول مسوولیت تندرستی خود و اجتماعی که در آن زندگی میکنند را داشته باشند. آموزش سلامت هر چند وظیفه ای است برای مقام مراقبین سلامت، اما خود علمی است که ریشه در مجموعه ای از علوم تربیتی، رفتاری، روان شناختی، مردم شناسی، ارتباطات و اطلاعات بهداشتی داشته و متناسب با توسعه این علوم و گذر دوران توسعه می یابد که بدون رعایت استانداردهای آموزش سلامت نمیتوان به تاثیر آن پی برد. 5-انتخاب مهارت های مورد نظر در اجرای برنامه های آموزش سلامت 6-انتخاب بهترین روش ها در آموزش بهداشت 7- پایش فرآیندهای آموزشی 8-ارزشیابی کارایی انواع روش ها و فنون قابل استفاده در برنامه های طراحی شده را داشته باشیم. اقدامات آموزش بهداشت تنها در ارتباط با انتقال اطلاعات نیست بلکه تقویت انگیزش ها، مهارت ها، اعتماد به نفس و خودکار آمدن عناصری ضروری برای بهبود سلامت در این عرصه میباشد که در این راستا بهورزان نقش کلیدی را در جهت بالا رفتن سواد بهداشتی و در نتیجه ارتقا سلامت روستاییان دارند. در پایان پی میبریم که آموزش سلامت از طریق وب از تجارب یادگیری تسهیل کننده و اتخاذ داوطلبانه رفتار سالم ماست که منجر به تامین، حفظ و ارتقای سلامت می شود.

طبیعی است که برای ارتقای سلامت، نیازمند اصلاح شیوه زندگی هستیم. اگر ما بدانیم چگونه بنشینیم، چطور بخوابیم، چه غذاهایی مصرف کنیم، چگونه به بیماری مبتلا نشویم، چطور با مردم و جامعه رابطه برقرار کنیم، چگونه محیط زیست خود را حفظ نماییم، چگونه هزینه کنیم، چطور پس انداز نماییم و ... یعنی شیوه زندگی خود را بهبود ببخشیم، آنگاه به ارتقای سلامت، دست یافته ایم. یادآور می شود که در تعریفی که سازمان جهانی بهداشت از ابعاد مختلف سلامت، ارائه داده است در مجموع، آسایش همه جانبه انسان را محور قرار داده و جالب توجه است که حکیم نظامی گنجوی هم در کتاب نفیس پنج گنج خود، سلامت را حول همین محور، تعریف کرده و صراحتاً می گوید؛ سلامت به اقلیم آسودگیست (سلامت = آسودگی جسمی، روانی، اجتماعی .) و بنابراین به منظور بهبود شیوه زندگی و دستیابی به اقلیم آسودگی، رعایت اصول زیر، از اهمیت والایی برخوردار است :

1 - توانمندسازی مردم به منظور تامین و ارتقای سلامت

2 - جلب همکاری های بین بخشی

بدون شک، این دو استراتژی، روش های مختلفی را برای پیاده شدن، می طلبد. برای توانمندسازی مردم، علاوه بر انتقال آگاهی ضرورت دارد زمینه های اعتقاد و عمل هم فراهم آید تا مجموعاً به تغییر رفتار مناسب و توانمندانه، تبدیل شود. و برای ماندگاری این تغییر رفتار، ضرورت دارد عمل، به یک فرهنگ عمومی تبدیل شود تا عامل محرکه ای برای اجرای آن توسط افراد نیز تلقی گردد. برای همکاری بین بخشی، تبیین فرایند سلامت ناشی از شیوه زندگی سالم، از اهمیت چشمگیری برخوردار است. به نحوی که همه بخش های مرتبط



بتوانند جایگاه خود را در تامین سلامت پیدا کنند. بدیهی است ضرورت این همکاری، پذیرش سلامت به عنوان محور توسعه پایدار به طور قانونمند است و هر عامل دیگری که به عنوان محور توسعه پایدار، تلقی شود در درازمدت می تواند برای تامین سلامت مردم، زیانبار باشد

به طور کلی، آموزش و بهداشت عبارت است از «تشویق و ترغیب مردم برای قبول و نگاهداری رفتار و اعمالی که برای ادامه زندگی سالم ضروری است، و هم چنین به کاربردن عقل و منطق برای استفاده صحیح از خدمات بهداشتی که در دسترس آنان است.

این آموزش ها غالباً با استفاده از وسایل ارتباط جمعی مانند رادیو، تلویزیون ، روزنامه، مجله، کتاب و امثال اینها به مردم داده می شود. از معایب و محدودیت این روش می توان، یک طرفه بودن آن، معین نبودن گروه آموزش گیرنده، عدم آشنایی کافی آموزش دهندگان با اختصاصات فردی، خانوادگی آموزش گیرندگان ، ملزم نبودن گروه مورد نظر برای استفاده از آموزش ها، نبودن روابط انسانی مؤثر در آموزش بین آموزش دهندگان و آموزش گیرندگان را نام برد. از ویژگی های آموزش جمعی می توان امکان انتشار آموزش ها را در زمان معین بین عده زیادی از افراد نام برد که غالباً به طریق دیگری به آنان دسترسی نیست بنابر این آموزش از طریق وب هم دسترسی آسان است و هم باعث ترغیب بیشتر مردم در این باره میشود و نیازی به هدر رفتن وقت در ارتباط با یادگیری و ارتقا سلامت نیست .

۳. نتایج و بحث

سه زیر شاخه کیفیت یادگیری الکترونیکی عبارتند از کیفیت سیستم، کیفیت اطلاعات و کیفیت خدمات. در حقیقت، کیفیت سیستم نشان میدهد که چطور اطلاعات در سیستم پردازش شده است که با رعایت این سه شاخه میتوان در آموزش بهداشت و ارتقا سلامت نقش به سزایی داشت.

۴. نتیجه گیری

در تعریف سلامت، معتقدیم تنها نبود بیماری مطرح نیست بلکه ارتقای سلامت نیز باید مد نظر باشد. همچنین سلامت را تنها در قالب بُعد جسمی نمی شناسیم بلکه جامعیتی برای آن قائل هستیم که دوری از آن معرف نقصان عملکرد است. سلامت باید در ابعاد جسمی، روحی، اجتماعی و معنوی، مورد توجه قرار گیرد بنابراین آموزش در ارتباط با این موضوع بسیار با اهمیت و مهم است هدف ما از این مقاله آموزش بهداشت و ارتقا سلامت بود.

References

References

1. Attaran M. [Jahani shodan, fanavariye etelaat va taelim va tarbiyat]. Tehran: Madarese houshmand; 2004. [Persian]
2. Ameli S. [Ravaabet omoumiye do fazayi mafahim nazaareyeha va barnameye amal]. Tehran: Scientific and Cultural Publications Company; 2008.
- 3-Kim, D. W. (2009). A web-based learning support system for inquiry based learning using treasure hunt.Unpublished thesis, University of Regina.
- 4-Lee, Y. & Vall, C. O. (2005). Computer-based reading instruction for young children with disabilities. Journal of Special Education Technology, 20(1).
- 5-Mechling, L. C., Pridgen, L. S. & Cronin, B. A. (2005). Computer-based video instruction to teach students with intellectual disabilities to verbally respond to questions and make purchases in fast food restaurants. Education and training in developmental disabilities, 40 (1), 47-59.
- 6- Iwata, H., Kobayashi, N., Tachibana, K., Shirogane, J. & Fukazawa, Y. (2013). Web accessibility support for visually impaired users using link content analysis. SpringerPlus, 2, 1-5.
- 7-Jun, W. & Gruenwald, L. (2001). An Evaluation Model for Web-Based Instruction. Education, IEEE Transactions, 44, 1-11.
- 8-Johnson, G. M. (2010). Internet use and child development: The techno-microsystem, Australian Journal of Educational & Developmental Psychology, 10, 32–43.
- 9-Kim, A. H., Vaughn, S., Klinger, J. K., Woodruff, A. L., Reutebuch, C. K. & Kouzekanani, K. (2006). Improving the reading comprehension of middle school students with disabilities through omputerassisted collaborative strategic reading. Remedial and special education, 27(4), 235-249.
- 10-Chiang, H. Y. & Jacobs, K. (2010). Perceptions of a computer-based instruction system in special education: high school teachers and students views. Work, 37(4), 349-359.
- 11-Dinsyuerk, S., Arsan, N. & Chaglarm, M. (2011). The orthopaedically handicapped and computer usag: The case of TRNC. The Turkish Online Journal of Educational Technology, 10, 209-215.
- 12-Erdogan, Y. (2008). An evaluation of web based instruction in view of the tutors' and students' perspectives.Turkish online journal of distance education, 9 (2), 86-96

The impact of computer and web-based health education and health promotion

Iraj Shahraki¹

1-Department of nursing, Zahedan Branch, Islamic Azad University, Zahedan, Iran.

Abstract

Introduction and goal; Any activity that a person does for his health in order to prevent or identify the disease in the initial stages is considered a health behavior.

Also, today, the use of computers has changed human life in all aspects. Information and communication technology can be used as a powerful tool to improve the quality and efficiency of education. Virtual education has drawn more and more attention and attention from educational designers and planners, and it is not only considered a substitute, but a necessity.

materials and methods; In the present study, relevant information was searched from Pub med, Scopus, Google Scholer and Magiran databases. Data analysis was performed qualitatively.

Results:

The role of web-based learning (WBL) in health education has expanded rapidly. Positive changes in health-enhancing behaviors are one of the main goals of health education programs.

One of the important activities of the health center and the first component of the PHC is health education, and its purpose is to raise the level of health knowledge and ultimately to change behavior and improve the health level of society. Also, health education includes the transfer of information and the development of skills that tries to apply health at the individual and social levels by considering the social, economic and environmental determinants.

Conclusion ;

In the era of advancement of science and technology, it is very important to pay attention to electronic education, and organizations must adapt to the changing environmental conditions in order to maintain their survival.

Keywords: health, health promotion, web-based